

ÉLETBE LÉPETT AZ UNIÓS DIREKTÍVA

Külföldi kezelések – pénzeseeknek

Az Európai Unió bármely tagállamában, ezen felül egyezmény alapján akár Svájcban, Norvégiában, Lichtensteinban és Izlandon is igénybe vehetik az egészségügyi szolgáltatásokat azok, akik az Unió valamelyik államában egészségbiztosítással rendelkeznek. A nemrég életbe lépett direktíva a romániai biztosítottakra is vonatkozik – de sok pénzébe kerülhet annak, aki él a lehetőséggel.

Forró-Erős Gyöngyi

forro-eros.gyongyi@hargitanepa.ro

Valójában nem sok újat hozott a 2011/24-es uniós direktíva az elmúlt napokban történt életbe léptetése, hiszen gyakorlatilag október 25-e előtt is módjukban állt a hazai egészségbiztosítással rendelkezőknek az, hogy külföldön vegyenek igénybe orvosi szolgáltatásokat. Ez azzal magyarázható, hogy az említett uniós szabályt Románia már egy 2009-ben elfogadott rendelettel gyakorlatba ültette. A jogszabály értelmében, ha a romániai egészségbiztosítással rendelkező személyek az Unió valamelyik tagállamában, illetve egyezmény alapján Svájcban, Norvégiában, Lichtensteinban vagy Izlandon vennének igénybe orvosi szolgáltatásokat anélkül, hogy előzetesen ehhez a hazai biztosítópénztár beleegyezését kérték volna, a kezeléseik ellenértékét a pénztár megtéríti ugyan, de csak akkor, ha az illető beavatkozás része a romániai egészségügyi alapsomagnak – és csak a Romániában alkalmazott áron, de nem többet, mint amennyit a páciens fizetett az ellátásáért.

A megyei egészségbiztosító pénztár székháza. Új, de voltaképpen csak elméleti lehetőségek

FOTÓ BALÁZS ARMO

Az a drága Nyugat

Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy ha valaki például egy gerincműtét végrehajtásáért Németországba utazik, a műtét és az ellátás költségeit maga kell kifizesse, de hazatérte után visszakérheti pénzt az egészségbiztosítótól. Az viszont csak annyit térít meg, mint amennyit a hazai kórházaknak fizet ki egy ilyen beavatkozásért, és ha figyelembe vesszük, hogy minden árakkal dolgoznak a nyugati klinikák, és miyenekkel a hazaiak, a legtöbb ilyen helyzetben lévő beteg az elköltött pénzének körülbelül felét kaphatja vissza. Nézzünk pár példát: míg Ausztriában a kórházi bennfekvés napi átlagára 1200-2000 euró, itthon 50 euró; egy mágneses rezonancia-vizsgálat (RMN) Németországban 250 euró, itthon 60 euró, és a műtétek ára is körülbelül kétszer akkora ott,

mint amennyit ezekért fizet a hazai biztosító a romániai kórházaknak. Magyarországon az egészségügyi szolgáltatások árai közelebb állnak a romániaiakhoz, ám ott is van, ami jóval drágább: egy radiológiai vizsgálat ott például 200 euróba kerül, itthon 80-ba. Ha netán el-
lenpéldával találja szemben magát egy páciens, és külföldön olcsóbban kap ellátást, mint amennyit az illető kezelés hazai ára, a pénztártól akkor sem kap vissza többet, mint amennyit a külföldi klinika kiszámlázott neki.

Duda Tihamer, a Hargita Megyei Egészségbiztosítási Pénztár elnök-vezérigazgatója úgy látja, a rendelkezés életbe léptetése nem fog jelentős betegmigrációt előidézni, legfeljebb annyi változást hozhat, hogy a romániai, jól felszerelt klinikák felé az alsószobrász árak végett megindul egy betegáramlat Nyugat felől.

– Szerintem többen fognak jönni, mint menni – fogalmazott.

Keveset is, későn is

Annak, aki ily módon külföldi kezelésre szánja rá magát, nemcsak azzal kell számolnia, hogy nem kapja vissza annak teljes költségét, hanem azzal is, hogy a pénzére akár évekig is várnia kell.

– Ha a jelenlegi helyzetet nézzük, körülbelül két év a visszafizetési idő – közölte Duda Tihamer. Szerinte ennek két oka van: először is hosszú és bürokratikus a visszafizetési folyamat, másodsorban igen sok a visszafizetendő összeg országos viszonylatban, és ehhez képest kevés a pénz. A pénztár adatai szerint 2012-ben 57,6 millió lejt igényeltek vissza külföldi kezeléseik költségeként a hazai egészségbiztosítással rendelkezők, ebből Hargita megyeiek 101 ezer

lejt kértek. Más megyékhez képest ez nem mondható nagy összegnek, hiszen Temes megye például 6,7 millióval szerepel a listán. Arad 4,6-al, Iasi 4 millióval. Az említett 57,6 millió lej hatalmas növekedést jelent 2011-hez képest, amikor országos szinten 12,7 millió lej visszaigénylésére tettek le dokumentumokat az egészségbiztosítóhoz a hazai polgárok, és a növekvő tendencia továbbra is fennáll, hiszen idén áprilisig már nagyobb összeget kértek vissza külföldi orvosi kezeléseik költsége gyanánt, mint 2011-ben egész esztendőben.

A nyomtatványok továbbra is maradnak

A 2011/24-es uniós direktíva nem befolyásolja az eddig is és ezután is működő nyomtatványos rendszert, amely tulajdonképpen azokra a biztosítottakra vonatkozik, akik a pénztár előzetes beleegyezésével mennek külföldi kezelésre. Így marad továbbra is az immár S2-nek nevezett E112-es nyomtatvány, amellyel olyan betegek kezeltehetik magukat külföldön, akik számára a szükséges beavatkozást Romániában egyáltalán nem, vagy nem tudják a beteg számára hasznos iratok elvégezni, és marad az S1 jel alá gyűjtött többi nyomtatvány is, az E106, az E109, az E120 és az E121. És persze marad az európai biztosiási kártya is, amely a külföldön tartózkodás ideje alatt sürgősségi ellátás igénybevételére jogosítja fel tulajdonosát.

Október 25-én életbe lépett egy másik uniós direktíva is, az 52/2012-es, amely a különböző tagállamokban kiállított orvosi vények, küldőpapírok és más orvosi iratok elismerésére vonatkozik, ám ez Romániában egyelőre nem működik.

MAROSHÉVÍZ–BORSZÉKI KERESZÉK NATURA 2000-ES TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

Környezettudatos menedzsmentterven dolgoznak

A Maroshévíz–Borszéki Kereszék nevű Natura 2000-es természetvédelmi terület felett gyámúságot vállal a Romaqua Group kezdeményezésére széles körű zöld projekt indult Borszéken környezetvédelmi, turizmusfejlesztési és felvilágosító céllal. Az 1,27 millió lej összértékű program az Európai Unió Régiófejlesztési Alapjának társfinanszírozásával valósulhat meg, lezárását 2015. júniusára tervezik.

Kovács Hont Imre

kovacs.hont.imre@hargitanepa.ro

A borszéki ásványvizet is forgalmazó Romaqua Group 2010-ben vonta gyámúsága alá a közel 5,5 ezer hektáron elterülő Natura 2000-es természetvédelmi területet, és ennek jegyében indította

el a Kereszék menedzsmentjének biztosítását szolgáló projektjét. A kétéves program július 1-jén kezdődött, a szakmai bemutatóján kedden, október 29-én tartották Borszéken.

A törekvés általános célja az állatok és egyes nagyon ritka növényfajok élőhelyének védelme. A közeljövőben ennek érdekében kidolgozzák a menedzsmenttervet, és tudatosító kampányokat szerveznek a Romaqua vezetésével. A munkába bevonják az erdészeti és a környezetvédelmi szakhatóságot, a megyei tanácsot, a természetvédelmi terület által érintett községeket – Maroshévíz, Borszék, Galócás és Sarmaság – helyi tanácsát és polgármestereit, a Román Tudományos Akadémiát, civilszervezeteket és vállalkozókat is. Igyekeznek megakadályozni, hogy

esetlegesen ismét belevágjanak Kereszéken a travertin-mészkió kitermelésébe, megfékeznek az illegális személerakást, a turisztikai létesítmények fejtelten terjeszkedését, illetve a területen honos három védett állatfaj – medve, farkas, hiúz – élőhelyének bolygatását, amely jelenleg főként a törvénytelen fakivágásokkal történik.

– A következő hónapok a menedzsmentterv kidolgozásáról szólnak, közben pedig köztéri és iskolai felvilágosító kampányokat szervezünk – közölte lapunkkal a projektindító kereszék-szelő-gyűjtés alkalmazásával Mihalea Drăghici, a Romaqua Group PR-referense.

A projekt 1,27 millió lejes költségvetéséből 1,07 millió lejt képezti az EU számára elszámolható költségek értékét.

Romaqua-gyámúság, 1,2 millió lejt költenének környezetvédelmi tudatosítására

Levélbontás

A szüreti bál dala is másképp szól...

Első látásra egyszerű szórakoztató programnak tűnhet, de a még napjainkban is divatos szüreti bál bizonyos helyzetekben mélyebb jelentést hordoz. Tovább halad a pusztai „hagyományápolás” síkján, és a mában képes a szépkorúak által személyesen átadni az örökségeket.

Ebben a szellemben ünnepele a Richen Egyesület által működtetett Providentia Idősek Klubja múlt csütörtökön a már 9. alkalommal megrendezett szüreti bált. „Nocsak, báloznak még az idősek is?” – kérdezhetné bárki meglepődve.

Végezünk csak egy gyors szemléltetést. Legyünk néhány percre mi magunk az idősek. Tehát én, az idős személy, akiből nap mint nap áradhatna a panasz a vállamra nehézdő temerdek súly terhe alatt. Kiegészítőül a különféle gyógyászati szolgálatok. Persze tudván, hogy mindennek ára van, az anyagi oldalt most nem boncolgatom. Én, ez az ember, még most is tanulhatok, vagy sülyedhetnek tovább. Ha emberi módon akarok élni, megtanulhatom elfogadni bilincseim. A változtatástalan elfogadása szelidebb körülményeket teremtenek bennünk, segítve ezáltal saját életünket. Mindig tehetünk magunkért elfogadással vagy a változatható megváltoztatásával.

Ezen idős emberek képesek megélni a szüretet, képesek örülni a napfénynek, élvezni a virágok illatát. Jelen tudnak lenni a mában. Ezek az emberek hálásak és boldogok. Megköszönnék minden új napot, amelyre ébrednek. Meleg szívvel készülnek az ünnepi eseményekre, melyek mérföldkövek életük útján. A közös ünnepek a közös jövő reményének

pecsétjét nyomja rá minden megélt alkalomra.

A Providentia Idősek Klubjának vezetőjeként csodálattal adózom minden klubtag előtt, akiknek kitartása dicsőretnél méltó és egyben példadértékű is. Épp ezért feladatként érezhetjük az idősek iránti tiszteletünket klubon kívül vagy belül. Az elmúlt évek során sikerült felkeltenuink a fiatalok figyelmét. A Providentia Idősek Klubjának tagjai egyre több megbecsülésben és rájuk figyelésben részesültek a fiatal generáció részéről. Az ide járó tagok következetessége, a beszűküléstől mentes komfortzónán kívül esik, még idős korban is. Képesek venni a fáradságot, hogy ünnephez méltó öltözetet, hangulatot és akaratot öltösenek magukra.

Ez az ide szüreti bál alkalomával is hasonlóan történt. Az idei eseményen a Lazarus Házban működő idős csoport vezetőit: Becze Ildikót, aki a Szent Anna Speciális Szakköznevelési Iskola egyik osztályának osztályfőnöke, továbbá Fogarasi Editet, aki szociális testvér, lártuk vendégül. Jelentősen kifejezték tiszteletüket a szépkorúak előtt. A programon részt vett vendégeink nemcsak építő gondolataikat, szívhez szóló írásokat, gazdag jókívánásokat és énekeket

hoztak magukkal ajándékként, de a Szent Anna Speciális Szakköznevelési Iskola diákjai által elkészített, kollázsba formált őszi csoportok is. Közös éneklés, tánc, jó hangulat uralkodott a bál során. Végzőként hagyva lélekemelő énekeket, melyek helyet találtak a jelenlevők szívében, kapaszkodót nyújtva egy-egy magányosabbnak tűnő pillanatban.

Ezúton köszönetet mondok mindazon csoportnak, akikkel partneri kapcsolatban állunk. Név szerint: a Csipile Óvodának, a Petőfi Sándor Általános Iskolának, a József Attila Általános Iskolának, végül, de nem utolsósorban a Baráti Kezek Önkéntes Csoportjának a Joannes Károni Szakköznevelési Iskola részéről. Továbbá minden önkéntesnek vagy vendégladónak, aki belép egy-egy megnövekedéssel a klubéletbe, csak néhány nevet említek: Löffler Mária, Sebestyén Ottó, Boros Károly, Szarmári Szilárd stb. A mulatságok tehát nem pusztán a szórakozás táptalajai, hanem hidat képeznek a különböző korosztályok között, továbbá mérföldkövet, kapaszkodót, reményt és akaratot biztosítanak a hétköznapi kanyargós ösvényeinek megtételén.

Boda Hajnalka programvezető

A nagy fejedelem méltó ünneplése Udvarhelyen

Bethlen Gábor fejedelemé választásának 400. évfordulójára emlékezett az udvarhelyi Bethlen Gábor Általános Iskola október 23-án. A megemlékezés kapcsán tematikus programokat, valamint emlékkiállítás szerveztünk. A negyedik osztályosok történelmi vetélkedő keretében emlékeztek az iskola névadójára. A Péterffy Lenke Júlia és Fekete Géza tanítók által szervezett játékos történelmi vetélkedőre az udvarhelyszéki elemiskolákból hét csapat nevezett be. A szervező iskola két negyedik osztályos csapatán kívül, refisok, pedások, pallások és mörások jelentek meg, sőt a székelykeresztúri Petőfi Sándor Általános Iskola is képviseltette magát. Erdély a Fejedelemség korában volt a verseny témája, a jól felkészült versenyző csapatok számot adtak az erdélyi fejedelemek uralkodási gondjaikkal-eredményeikkel kapcsolatos ismereteikről, különös hangsúlyt fektetve Erdély aranykorának időszakára.

Izgalommal tele, de kellemes légkörben, játékos feladatok meg-

oldása közben, nagyszerű eredményekre várva szinte észrevétlenül repült az idő. Az eredményre senki sem lehetett panasz senkinek! Kedves emlékekkel, a jól végzett munka eredményével, oklevelekkel, könyvjáradékokkal térhetett haza mindenki. Az iskola vezetősége által nyújtott bőkezű támogatásnak köszönhetően senki sem távozott üres kézzel.

Jónagom, megirsztelvén a volt iskolámat, örömmel vettem részt eme rangos történelmi vetélkedőn.

Nagyon meglepett a negyedik osztályos nebulók hatalmas tudása! Gyors, frappáns válaszokkal megválaszolták a feladatok! A szervező tanító-házaspár jól árgondolt munkájának köszönhetően, még az eredményhirdetés is pörgőn ment.

Gondolom, Bethlen Gábor, a tanuló ifjak kegyelmes patrónusa, büszke lenne, hogy hírnevét ezen iskolai rendezvény még magasabbra emelte!

Nagy Imecs Zsuzsánna nyugalmazott könyvtáros, Székelyudvarhely

HÍRDETESÉK

NOVEMBER

A FURDÓBA BÉBIKOR

URPHAXIS

MOONLIGHT
ASIGURARI • BIZTOSÍTÁSOK

KÖTELEZŐ AUTÓBIZTOSÍTÁS
(RCA) LEGOLCSÓBBAN!

cm3	Megemlékeztetés	Jogi díj
1200 alatt	106	255
1201-1400	112	260
1401-1600	138	285
1601-1800	148	285
1801-2000	194	325
2000 fölött	198	330

*Az árak az aktuális jogszabályok, és a 6 hónapos átlag alapján.

I. Állományon el hozzánk!

Csiklereda, Temerevári sugárút, 10. szám
(a Székely Művészetek Múzeumánál)
A Kiszármú 4. sz. (a buszmegálló mellett) vagy
Karcfalva 4. sz. tel.: 0745-899877
Telefon: 0741-222927, 0745-899877,
0723-104272, 0236-122400

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2007-2013
Investim în mediu. Credem în viitor.

Instrumente Structurale
2007-2013

EUROPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP ÁLTAL TÁRSFINANSZÍROZOTT PÁLYÁZAT
„Mediu”, 2007-2013 Szektorális Operatív Program

SAJTÓ HÍRDETSÉK

A „Natura 2000 ROSC10252 Maroshévíz - Borszék - Kerekcsék Természetvédelmi terület” című projekt megnyitása

A tervek kivitelezése a Központi Régió, Harghita megye, Maroshévíz, Borszék, Salamás, Galócás helységeket érinti

A tervek összértéke 1.271.681,40 Lej / 284.823,82 Euro, amelyből 1.076.886,60 Lej / 241.194,61 Euro a kifizethető érték, a közösségi hozzájárulás 969.197,94 Lej / 217.075,33 Euro. A projekt kezdete 2013 július 1., befejezése 2015 június 30.

A projekt célkitűzései:

Általános cél: A Natura 2000 Maroshévíz-Borszék-Kerekcsék Természetvédelmi terület menedzselése, amely hozzájárul az élővilág természetes környezetének megőrzéséhez és a természeti adottságok észszerű felhasználásához a helyi közösség fenntartható fejlődése érdekében.

Sajátos célkitűzések: A „Natura 2000 ROSC10252 Maroshévíz-Borszék-Kerekcsék Természetvédelmi terület” menedzselési tervének elkészítése; a célcsoportok tájékoztatása, konzultálása, tudatosítása a Natura 2000 projekt jelentőségéről; a Romaqua Group R. T. intézményes szerepének jelentős növelése a Natura 2000 projekt menedzselésében.

A projekt főbb tevékenységei:

- a menedzselési terv kidolgozása, bemutatása és reklámozása;
- a projekt népszerűsítési tervének kidolgozása;
- a közmeghallgatási eljárások lebonyolítása;
- a menedzselési terv elfogadása.

A projekt, tematikája alapján, hozzájárul az EU Élőhelyvédelmi és Madárvédelmi Irányelveinek megvalósításához, hozzájárul a Natura 2000 romániai hálózatának kiterjesztéséhez, valamint élethez vezetői a Szektorális Operatív Program (POS Mediu) 4-es Tengelye természetvédelmi célkitűzései.

További információk:
Kapcsolattartó személy: Emilia PATRULTI.
Telefon: 021-868.74.57; 0756.099.329; Fax: 021-667.34.92;
E-mail: resources@romaqua.ro
Webside: www.romaqua-group.ro

